

ВИБОРИ ДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

2019

ПРОЕКЦІЯ ВРУ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ
ВИБОРІВ 2019 РОКУ

ADASTRA ANALYTICS

SC
Security
Initiatives
Centre

АВТОРИ

Карвацький Віктор - CEO Аналітичного центру "Ad Astra", автор 20 статей про міжнародні відносини, останні вийшли на таких порталах як "Українська правда" та "Дзеркало Тижня", колишній інтерн VoxUkraine і ГУАМ, учасник міжнародної конференції від IFLRY у Брюсселі, Молодий Європейський Посол та Амбасадор цілей сталого розвитку від AIESEC та UNICEF, учасник моделювання ЄС у Майнці, володіє англійською, французькою та німецькою мовами.

Проданюк Тарас - CFO Аналітичного центру "Ad Astra", автор 10 статей про міжнародні відносини, проходив курси НБУ з питань фінансової грамотності, студент очного відділення ІМВ КНУ, засновник Бізнес-центру ІМВ КНУ, випускник Малої Академії Наук України, делегат Європейського Молодіжного Парламенту, учасник MegaТренінгу та Лабораторії онлайн-бізнесу, володіє англійською та французькою мовами.

Мурадян Гайк - ССО Аналітичного центру "Ad Astra", член політико-дипломатичного клубу "Ambassador" та дискусійного клубу Центру арабських студій, член Союзу Вірмен України, член проекту "Action Diplomacy:Ukraine», володіє англійською, арабською та вірменською мовами.

Марков Петр - військовий експерт, студент ІМВ КНУ очного відділення, Історичного факультету КНУ заочного відділення та студент військової кафедри спеціалізації "військовий переклад", організатор, володіє німецькою та англійською мовами.

АВТОРИ

Фарапонов Владислав - автор "Ad Astra", активіст у СД Платформі, колишній інтерн VoxCheck, колишній інтерн Центру політико-правових реформ, учасник програми обміну у Литві від AIESEC, колишній заступник голови студради Юридичного інституту КНЕУ, колишній інтерн юридичної фірми "Касьяненко і Партнери», володіє англійською мовою.

Сторожинецький Тарас - експерт з Північної Європи, працює над створенням подкастів від Аналітичного центру "Ad Astra", володіє англійською мовою, розпочинає вивчення фінської мови.

Ворона Олександр - експерт з питань Туреччини, призер всеукраїнської олімпіади з географії, досконало володіє турецькою мовою

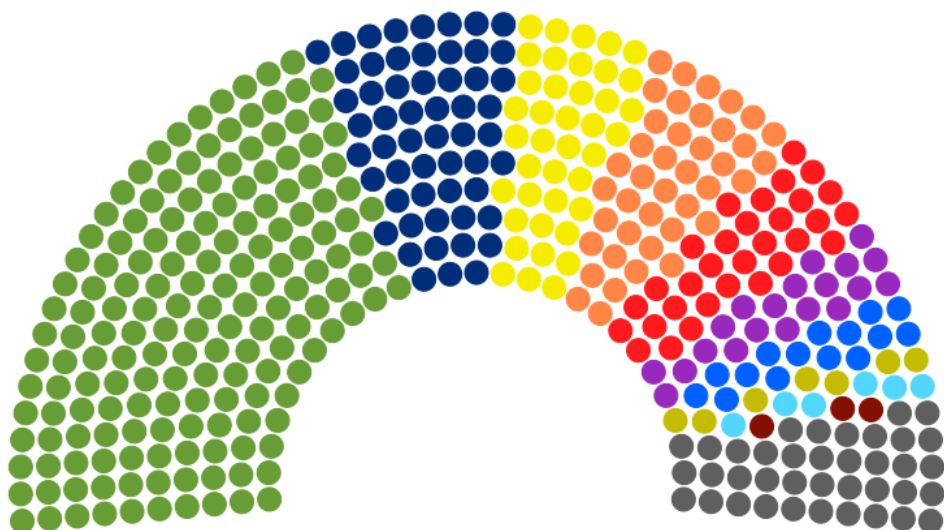

Сабурова Валерія - заступник голови політико-дипломатичного клубу "Ambassador", володіє французькою, німецькою та англійською мовою, переможниця всеукраїнської олімпіади з французької мови, экс-стажерка Французького інституту в Україні

Балонін Олександр - експерт з німецькомовних країн, голова політико-дипломатичного клубу "Ambassador", діяч студентського самоврядування КНУ, секретар ЦВК ІМВ КНУ, володіє англійською та німецькою мовою.

ПРОЕКЦІЯ ВРУ 2019 IX СКЛИКАННЯ

424

● СЛУГА НАРОДУ	167
● ОПОЗИЦІЙНА ПЛАТФОРМА - ЗА ЖИТТЯ	56
● ЄВРОПЕЙСЬКА СОЛІДАРНІСТЬ	40
● ГОЛОС	41
● БАТЬКІВЩИНА	31
● СИЛА І ЧЕСТЬ	20
● ОПОЗИЦІЙНИЙ БЛОК	15
● ГРОМАДЯНСЬКА ПОЗИЦІЯ	7
● СВОБОДА	6
● РАДИКАЛЬНА ПАРТІЯ ОЛЕГА ЛЯШКА	3
● Безпартійні / Інше	38

Проекція ВРУ за результатами виборів 2019 року

Уже у наступну неділю пройдуть позачергові парламентські вибори Верховної Ради України IX скликання: українці у черговий раз отримають шанс змінити власне майбутнє, вибравши головний законодавчий орган та курс держави на наступні 5 років. У ВРУ IX скликання будуть представлені 424 депутати (225 по загальнодержавному багатомандатному округу та 199 депутатів по одномандатних округах), а не 450, через відсутність проведення виборів в окупованому Криму та на непідконтрольних територіях Донбасу.

Дані вибори стануть останніми, принаймні останніми запланованими, які відбудуться ще за старою виборчою системою – пропорційною (із закритими списками) та мажоритарною системи. Важливою особливістю є те, що партії, які наберуть 2 відсотки голосів виборців, будуть отримувати державне фінансування протягом наступних 5 років.

Аналітичний центр “Ad Astra” підготував проекцію наступного складу українського парламенту: на нашу думку, у Раду IX скликання пройде 6 партій. Найбільше набере “Слуга Народу”, яка зможе провести у Раду з 44,2% – 167 депутатів, 117 за пропорційною системою та 50 за мажоритарною, але даної кількості депутатів не вистачить для формування однопартійного правління. Друге місце займе партія “Опозиційна платформа - За Життя” з 12,5 % голосів за пропорційною системою 33 мандати та 23 за мажоритарною. Третє місце отримає партія експрезидента Петра Порошенка “Європейська солідарність”: 40 мандатів, 22 за пропорційною та 18 за мажоритарною. Четверте місце отримає новостворена партія Святослава Вакарчука “Голос” з 8 відсотками голосів: 21 мандат за пропорційною системою та 20 за пропорційною. П'ятірку лідерів замикає партія “ветерана української політики” Юлії Тимошенко з 7,2 відсотками та 19 депутатами за пропорційною і 12 народними обранцями за мажоритарною системою. Також подолати прохідний бар'єр у зможе партія Ігоря Смешка “Слуга і Честь” з 5 відсотками голосів (13 депутатів за пропорційною та 7 депутатами за мажоритарною).

Правлячу коаліцію, найімовірніше, сформують партії “Слуга Народу” та “Голос”, які можуть у випадку нестачі мандатів, як це вийшло у нашому дослідженні, залучитися підтримкою також “нової” партії Ігоря Смешка “Сила і Честь” або незалежних позафракційних мажоритарників.

У наступних частинах проекцій, ми спробуємо пояснити, чому так сталося, чому саме ці партії пройдуть до складу ВРУ, чому “Радикальна Партія”, “Свобода” та “Опозиційний Блок” не зможуть подолати 5-відсотковий бар'єр, на яке електоральне поле спирається кожна з партій та на чому вони “зіграли”, щоб отримати місце у Верховній Раді IX скликання.

Партія шостого Президента України Володимира Зеленського, названа на честь усім відомого серіалу, є безперечним фаворитом та лідером передвиборчих перегонів: на жодному з існуючих соціологічних опитувань рейтинг партії не опускався нижче 41% людей, які вже визначилися та точно підуть голосувати.

Успіх новоствореної партії, за визначенням The New York Times, є частиною “електоральної революції” українських виборів. 73% українців, які прийшли на дільницю, проголосували за Володимира Зеленського, тепер вони ж голосують за партію Президента. Хоча й лідером партії є політтехнолог та “лице” президентської кампанії Дмитро Разумков, “Слуга Народу” у першу чергу асоціюється із Зеленським: навіть слоган партії “Зробимо їх ще раз” апелює до гасла колишнього керівника студії “Квартал-95” на виборах.

На нашу думку, партія справді може претендувати на 44,2% голосів на парламентських виборах: розчарування українців у старих елітах, економічна ситуація та бажання змін, тобто бажання кращого життя, є причинами, чому люди голосують за партію “Слуга Народу”. Слоган “Зробимо їх разом” означає консолідацію в очах виборця зі “своїм хлопцем” проти системних гнилих партій, альтернативою яких є партія Президента.

Щоправда, свою ціль максимум, тобто 226 мандатів у Раді, “Слуга Народу” ніяк не зможе набрати: одна справа голосувати за особистість, яку вже 15 років показують по ТВ, а інша – за партію з купою особистостей.

Потрібно розуміти, що фантастичний результат у 73 відсотки, це результат не так за Володимира Зеленського, як проти Петра Порошенка, результат не тільки виборців шостого Президента, а й “ОБЗЖ”, “ОП”, “Батьківщини”, “Сили і Честі”, “Громадянської позиції” чи інших партій. Також одна справа пропонувати змінити систему, а інша – очолити цю систему: тоді вже неможливо всім подобатися і задовольняти всі інтереси. Хоча виборці й вірять, що “добрий Президент”, немов “добрий цар”, зламає систему за наявності коаліції – це і є виборча риторика “Слуги Народу” – діяльність “50 днів Зеленського” влаштовує далеко не всіх.

Зокрема, хмизу у вогонь підкидає поділ на “зрада”, “перемога” чи “реванш”: частина євроатлантистів, яка перебуває під враженням від повернення чиновників часів Януковича та програвшем України у ПАРЕ, що аж ніяк не є виною чинного Президента, вибирає “Європейську Солідарність”. Виборці “Юго-Востока” більше схильні тепер до “Опозиційного блоку” чи “Опозиційної платформи – За життя”, остання прямими перемовинами з РФ, із прем’єром Дмитром Медведевим та головою ради директорів “Газпрому” Олексієм Мілером та “телемостами” відбиває від Зеленського голоси людей, які висловилися проти “Армії, Мови, Віри” Петра Порошенка 21 квітня. До речі, у той час як “Опоблок” концентрується на боротьбі за прохід у Раду, “ОПЗЖ” почала критикувати Президента, що контрастує з риторикою партії та підконтрольних телеканалів до виборів, щоб заробити електоральні бали. Додайте до цього певний дуалізм ідеї “нових облич”, партія голос Святослава Вакарчук також веде у парламент “нові обличчя”, та факт, що сама наявність можливої “монопартії” відлякує виборців – і зрозумієте чому 50 відсотків голосів це утопія, наш варіант це 44%.

Що ж на мажоритарці? Поширеною є теза, що сама наявність у кандидата назви у бюлетені “Слуга Народу” апіорі збільшує його шанси на перемогу. Не можемо сперечатися, проте, приналежність до партії Президента не завжди гарантує успіх кандидата: хоча партія й “почистила” свої ряди на процедурі “пост-праймеріз”, не кожен кандидат зі своїм минулим та можливою належністю до певної групи впливу може стати народним депутатом.

Зокрема по Києву, букмекерська контора “PariMatch” дає найбільшу вірогідність на перемогу лише на 4 з 13 столичних округів. Також не варто забувати, що “Опоблок” через високу підтримку “Довіряй Ділам” Труханова-Кернеса на місцях – хоча частина виборців досі не можуть вибачити їм підтримку Петра Порошенка на виборах – візьме частину мажоритарки на “Юго-Востоке”. Голоси на Західній Україні розділяться між “ЄС”, “Голосом” та “Батьківщиною”, де Зеленського вважають “недостатньо проєвропейським”. Враховуючи зусилля “локальних еліт” та “обкучування округів” наш прогноз – це 50 депутатів по мажоритарці і 117 за пропорційною системою, разом це 167 депутатів.

"Опозиційна платформа – За життя" — політична партія, офіційно зареєстрована в грудні 1999 року як "Всеукраїнське об'єднання "Центр". На парламентських виборах 2014 увійшла до складу "Опозиційного блоку", який набрав 9,43% голосів. У липні 2016 партія була перейменована в "За життя", а у 2018 році об'єдналася з партією Медведчука "Український вибір". Лідер "За життя" Вадим Рабинович зняв свою кандидатуру на користь Юрія Бойка на виборах президента 2019. Медведчук став головою політради, а формальним головою партії – Бойко, якого близько 12,8% громадян хочуть бачити прем'єром.

Партія обіцяє позаблоковий статус України, відмову від інтеграції в НАТО, адже, на думку лідерів партії, Україну там і не чекають. "За життя" виступає за прямі переговори з РФ та вже розпочала їх реалізацію. Неодноразово Бойко та Медведчук літали до Москви та проводили переговори з керівництвом Росії. Основний електоральний меседж: "Тільки ми можемо домогтися знижки на газ, збереження української газотранспортної системи після 2019 року", коли закінчується термін чинного транзитного контракту. Партія не боїться напряду заявляти про свої наміри та демонструвати готовність реалізації своєї програми. "Мирний план Медведчука" вже представили у Сенаті Франції, у Москві та заявляють про його схвалення з боку ДНР і ЛНР. Послідовно наголошують на необхідності виконання Мінських угод з боку України. Протягом тривалого часу "За життя" виступає за відновлення нормальних відносин з РФ після закінчення конфлікту. Також партія пропонує переглянути торговельну частину "Угоди про Асоціацію з ЄС".

Щодо внутрішньої політики, "За життя" в першу чергу планує скасування медичної реформи. Виступають за відсутність тиску на російську мову та свободу слова. Швидка реакція після атаки на "112 канал Україна" продемонструвала готовність декларувати захист журналістам цього телеканалу. Ще з 2018 року лідери партії неодноразово висловлювались щодо скасування квот на українську мову.

Основним джерелом агітації партії та майданчиком для чинних депутатів і кандидатів за списком партії є телеканали “112 Україна”, “Newsone” та “ZIK”. Власником цих телеканалів є Тарас Козак, якого називають найближчим другом Медведчука. Відразу після придбання телеканалу “ZIK” розпочався процес створення медіахолдингу “Новини”.

Згідно з останнім опитуванням групи “Рейтинг”, найбільшу підтримку партія “За життя” має серед населення віком від 60 років і вище на півдні та сході України. Основним “козиром” партії є наявність прямого контакту з вищим керівництвом РФ, а, отже, за логікою другої за рейтингом політичної сили, їй доступні всі ключі для завершення війни на сході. Телеканали, які пов’язують з Віктором Медведчуком, приділяють велику увагу будь-яким діям політика, спрямованим на зближення з Росією. Два тижні тому він домігся звільнення чотирьох військовополонених, що особливо вітали телеканали “112 Україна” та “Newsone”.

Головним джерелом критики цієї партії виступають колишні колеги, а нині конкуренти з “Опозиційного блоку”. Зараз більшість лідерів цієї політсили перебувають під санкціями Москви, тож це грає велику електоральну роль у правдивості обіцянок домовитися про газ та встановити мир на Донбасі. Головною причиною неможливості об’єднання напередодні президентських, а згодом і парламентських виборів, називають суттєво відмінні економічні інтереси основних груп впливу в колишньому “Опоблоці”. Об’єднання з “канонічним Опоблоком” вже не цікавить “ОПЗЖ”: їм вистачає як людських та матеріальних ресурсів, так і рейтингу, “ОБ” ж більше нічого запропонувати не може. Проте, не виключено, якби “Опоблок” пройшов у Раду, то “ОПЗЖ” могла б разом голосувати за певні законопроекти. Щоправда, це вже ситуативний, а не постійний альянс.

Фінансовий звіт партії за 2018 рік дає зрозуміти, що у кожному обласному центрі партія має осередок, але не кожен з них має свої рахунки в банках. За I квартал 2019 року грошові перекази робили тільки дві людини: Віктор Головка і співголова партії Вадим Рабінович.

За різними соціологічними опитуваннями партія за списками отримує від 11 до 13,5% електоральної підтримки. Наш прогноз це 12,5 відсотків. Це у свою чергу означає, що “За життя” отримає 33 депутатських мандати у багатомандатному виборчому окрузі. Усього висунуто 184 кандидати за пропорційною системою, на кожен з 199 одномандатних округів “За життя” також знайшли своїх кандидатів. Партія має шанси отримати додатково 23 місця у мажоритарних округах. Загалом фракція складатиме 56 народних обранців.

Європейська Солідарність

Партія екс-президента Петра Порошенка «Європейська солідарність» згідно з опитуванням Київського міжнародного інституту соціології (КМІС) – саме згідно з цим опитуванням “Голос” не проходить у ВРУ – набирає близько 9,2%. Наш прогноз – 8,5 % голосів виборців: якщо партія набере 8,5%, це означатиме, що в парламент пройдуть 22 народних депутати від партії ЄС.

Наразі головним завданням для Європейської Солідарності є наздогнати партію «Опозиційна платформа — За життя», яка має близько 14% підтримки та займає 2 місце в рейтингу після «Слуги Народу». Після поразки на виборах Петро Порошенко вирішив не зупинятись та продовжити боротьбу за владу, але вже з більшим досвідом та трішки іншим підходом. Спершу він переїхав в скляний офіс, змінив назву партії, частково очистив партійні списки, виключивши з них скандальних осіб, залучив волонтерів, євроінтеграторів та навіть військових.

Крім того, Порошенко помітно відмовився від постійної критики Зеленського та заявив про наміри співпрацювати з новою владою. Усі подібні заходи допомогли екс-президенту зберегти підтримку та частково позбутися від поганої репутації, що люди пов'язували з партією БПП. Список кандидатів, які скоріш за все попадуть в Раду, складатиметься з перших 22 кандидатів зі списку партії, в тому числі з Андрія Парубія, Ірини Геращенко та Мустафи Джемилєва.

Козирем партії є постійна проєвропейська риторика, яка дуже сильно відрізняється та грає на антагонізмі полярної партії “Опозиційної платформи – За життя”. У той час, як “ЄС” набирає рейтинги заявами про реванш та “руку Кремля”, “ОПЗЖ” критикує радикальні націоналістичні дії та всю повістку дня “Армії, Мови, Віри” колишнього Президента. Таким чином, від ідеї проведення телемосту з каналом РФ, від його критики чи підтримки, виграють як “ЄС”, так і “ОПЗЖ”: політичний альянс Порошенка – Медведчука працює на обидві партії.

Партія також подає своїх кандидатів у депутати в мажоритарних округах, але ситуація з мажоритарниками дещо складніша. Найбільшу підтримку в округах "ЄС" має у Вінницькій (8 місць) та Тернопільській (5 місць) областях. Також має широку підтримку в Івано-Франківській (7 місць), Львівській (12 місць) та Волинській (5 місць) областях. Хоча Петро Порошенко називає своїми головними конкурентами партії «Опозиційна платформа — За життя» Бойка-Медведчука та «Опозиційний блок» Вілкула-Мураєва, однак справжніми супротивниками є скоріш за все саме лідируюча партія. Проблема полягає в тому, що "Євросолідарність" має сильну конкуренцію з «Слугою Народу», де кандидати мають серйозні шанси на перемогу тільки завдяки факту, що вони вже є представниками партії Володимира Зеленського. Крім того, досить активно набирає підтримку партія «Голос». Зокрема, вони вже заявили про те, що партія «Голос» — лідер електоральних симпатій серед усіх політичних сил на Львівщині (близько 33%). Наразі не існує точних даних по мажоритарних округах, але, на нашу думку, картина є зрозумілою: партія "Європейська солідарність", у кращому випадку, зможе набрати не більше 18 мандатів по мажоритарці.

Поточний рейтинг "ЄС", можна пов'язувати з рейтингом самого Петра Порошенка. Як відомо, згідно з опитуванням він очолює антирейтинг — близько 70% мають негативне ставлення до экс-президента. Нові політичні сили майже не мають високо негативного ставлення, через те, що ще не показали себе в політиці, внаслідок чого їм і вдалося значно знизити рейтинг партії "Європейська Солідарність" та переманити частину електорату на свій бік.

Новостворена партія популярного виконавця Святослава Вакарчука має всі шанси опинитися у парламенті: на нашу думку “Голос” займе четверте місце з 8% кількості голосів, що відповідає 23 мандатам. Глава партії Юлія Клименко заявляла, що електоральна межа коливається від мінімум 10% до максимум 25% голосів виборців, за умови “яскравої виборчої кампанії”. Ми переконані, що таке твердження було дуже передчасним, і електоральна межа “Голосу” – це 7-9%.

Спочатку у партії голови гурту “Океан Ельзи” були всі шанси “прорвати стелю” та вирватися на друге місце електоральних симпатій виборців: різкий ріст підтримки партії від скромних 0,9% до 8%, згідно із соціопитуваннями, це підтверджував.

Коли Вакарчук не пішов у президенти, неодноразово можна було почути, що Святослав готує команду на парламентські вибори: львівський фізик-теоретик справді зібрав фахову команду технократів. Сергій Притула, який завдяки волонтерській діяльності та допомозі армії має хороший авторитет у суспільстві, став “фішкою під 30 номером” списку Вакарчука: любиш Притулу – голосуй за Вакарчука. Тільки ось, пройти бар’єр у 9 відсотків виявилось нереально, чому?

Здавалось б партія “Голос” має все, що треба виборцю: проєвропейська риторика, прозоре фінансування, нові обличчя, технократів та відсутність фінансування олігархів, незважаючи на численні спекуляції з Соросом або Пінчуком.

По-перше, попит на “нові обличчя” цілком і повністю задовольняє “Слуга Народу” через те, що кампанія Зеленського будувалася на цьому принципі, а його партія банально продовжує грати на відмінності “нові” та “старі”.

По-друге, “Голос” випав з зовнішньополітичного контексту: незважаючи на підтримку курсу у ЄС та НАТО, скуті одним ланцем “ЄС” та “ОПЗЖ” забирають населення, яке піклується про зовнішню політику. Партія Порошенка постійно говорить про євроінтеграцію та навіть їх акронім асоціюється з Європейським Союзом.

По-третє, складається враження, що реклами “електорального лідера Львівщини” забагато у публічній сфері: постійно і на телебаченні, і у соцмережах можна побачити рекламу. Партія “Голос” витратила найбільше з усіх на рекламу у фейсбуці, а кандидат у депутати “Голосу” на мажоритарному окрузі у Голосіївському районі Тарас Козака заплатив за рекламу у фейсбуці у 3 рази більше, ніж вся партія “Сила і Честь”. У той час, коли різкий “перехід у паблік”, як зазначив керівник штабу партії Дмитро Гордон у інтерв’ю з Арсенієм Яценюком, додає партії Смешка популярності, кількість реклами “Голосу” більше шкодить політсилі.

По-четверте, Святослав Вакарчук, виходячи з риторики його опонентів, не відповідає іміджу і очікуванням українців щодо лідера партії “нових облич”. Він не робить епатажних заяв та не розстрілює ВРУ у власному серіалі та може не до кінця розбиратись у деяких речах: епізоди з питанням від Тимошенко щодо ціни на газ та питанням від Гриценка. Для українців постать лідера щільно асоціюється з самою партією.

Що стосується мажоритарних округів, “Голос” має гарні шанси на Заході та у Центрі України, так як весь “Юго-Восток” – це пріоритет “ОП” і “ОПЗЖ”. Усього партія “Голос” висунула кандидатів на 72 одномандатних виборчих округах. Лідер “Голосу” заявляв, що готовий допомагати “гідним кандидатам” у випадку загрози виграшу “якогось шахрая”: тобто партія Вакарчука готова публічно оголосити підтримку кандидату іншої партії, якщо її власний рейтинг буде низьким. Через запеклу боротьбу “ЄС”, “Батьківщини” (на президентських виборах Юлія Тимошенко набрала найбільшу кількість голосів у Івано-Франківській області) та “Слуги Народу”, політсилі “Голос” буде важко реалізувати власний максимум.

Тому наш прогноз: 20 мажоритарників і 21 депутат, обраний за пропорційною системою.

БАТЬКІВЩИНА

ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ

«Батьківщина» є однією з найстаріших партій, що утримується на українській політичній арені впродовж не одного десятиліття. З одного боку, партія має власний електорат і виділяється на фоні конкуруючих політичних сил завдяки сталій структурі, яка дозволила депутатам представляти інтереси виборців в парламенті протягом тривалого часу. Але з іншого боку, розширення електорального поля «Батьківщини» залишається під питанням з огляду на відсутність у програмі партії принципово нових ідей та облич, яких сьогодні потребує українське суспільство.

Очевидно, що партія здобула власний електорат, який впевнено підтримає «Батьківщину» і на прийдешніх позачергових парламентських виборах. За результатами опитування, проведеного «Центром Разумкова», «Батьківщина» може претендувати на 8,3% голосів українців. Майже такі ж результати отримав і соціологічний центр Research & Branding Group, за даними якого партія здобуде прихильність 8,4% виборців. KMIC же дає «Батьківщині» всього лиш 6,4 відсотка. Прогноз аналітичного центру «Ad Astra» це 7,3%.

Незважаючи на очікування, що цього року «Батьківщина» покращить позиції порівняно з виборами 2014 року, на яких партію підтримали 5,67% виборців, це зовсім не тріумф для Юлії Тимошенко. До появи Зеленського, Юлія Володимирівна зі своїм «Новим Курсом» могла претендувати на звання Президента, зараз же вона мріє про неможливе, на нашу думку (вірогідність коаліції між Батьківщиною і Слугою Народу рівна 0 відсотків), крісло прем'єра.

Серед причин збільшення популярності партії з 5,6 до 7,3 відсотка є те, що риторика її лідера частково відповідає вимогам часу: Тимошенко вміло грає на нагальних потребах виборців. Зокрема, лідер «Батьківщини» підтримує боротьбу з корупційною системою, що є наразі провідною вимогою суспільства, виступивши за прийняття Виборчого кодексу з відкритими списками. Крім того, Тимошенко не відступає від захисту національних інтересів України, засудивши спробу каналу Newsone провести «телеміст» з Москвою. Як відомо, Юлія Тимошенко апелює до професіоналізму та компетентності депутатів своєї партії, які можуть ефективно брати участь у законодавчому процесі. У цілому програма «Батьківщини» ґрунтується на ідеях популізму, значна увага приділяється питанню впровадження справедливих тарифів на газ і збільшення соціальних виплат.

Загальновідомо, що у 2012 році «Батьківщина» здобула тріумф на виборах у Києві після перемоги на 10 з 13 округів, а у 2014 втратила позиції, не здобувши жодного округу у столиці, внаслідок зменшення рівня підтримки серед виборців. Сьогодні, коли «Батьківщина» впевнено потрапляє до Верховної Ради, чи не захоче партія взяти реванш і на мажоритарці?

Справа у тому, що Юлія Володимирівна заявила про намір партії об'єднати зусилля з демократичними партіями "Слуга народу" і "Голос" на мажоритарних округах для протистояння старій владі. Себто, Тимошенко продовжує позиціонувати себе як протидію партії «Європейська солідарність». Щодо кандидатів у депутати від «Батьківщини», вони є представниками різних верств населення і в минулому навіть різних політичних сил. Так, із урахуванням того, що «Батьківщина» відмовилася від висування своїх кандидатів у депутати на користь представників вищезазначених політичних сил, які мають більше шансів на перемогу, наш прогноз – це 12 депутатів по мажоритарці і 19 за пропорційною системою, разом це 31 депутат.

ВСЕУКРАЇНСЬКА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ **СИЛА І ЧЕСТЬ**

Смешко став відкриттям першого туру виборів президента. Його рейтинги у соціологів знаходились на рівні 1.5-2.0%, а на виході він отримав 6% від українців. Передвиборчої кампанії як такової ніхто і не побачив, вона була проведена з мінімальними затратами коштів та людських ресурсів. Його електорат переважно зосереджений в центральній і західній Україні та Києві.

Секрет полягав в образі кандидата, який припав до душі радянській інтелігенції, що у роки невизначеності прагне знайти сильну руку для подолання корупції та наведення ладу в державі. Образ вченого та розвідника додавав йому політичних балів. Також важливим фактором прориву Смешка стала агітаційна кампанія популярного журналіста Гордона на українських медіа. Список партії «Сила і Честь» сформовано більш вдало, ніж у його прямого електорального конкурента – Гриценка. У першій десятці кожен кандидат має свій напрямок роботи і свою задачу у парламенті. Але є одна проблема – партія Вакарчука заходить на електоральне поле Західної України, де у Смешка було багато прихильників. Те, що велика кількість партій розпочали відверто шукати конфронтації із незміцнілим лідером «Голосу» Вакарчуком, дає свої плоди для всіх партій, які мають цільовий електорат на заході («від «Голосу» проценти розходяться до «Батьківщини», «Громадянської позиції», «Сили і Честі», «ЄС» і навпаки, якщо «Голос» набирає прихильників).

Але поки що партія Ігоря Петровича, за умови нарощення обертів своєї кампанії, подолає 5% бар'єр, останнє соціопитування вже показало результат у 4,6 відсотка. Чому подолає? Тому що електорат правого краю не має своєї партії, якою намагається стати «Свобода» та «Національний корпус». Тож правий край розсіюється в партіях правого центру, де окрім партії «Сила і честь» ще є «ЄС», «Голос», «Українська стратегія» та декілька непрхідних партій. По-друге, любить наш народ нові політичні проекти, які ще не встигли себе запламувати. Виборець Смешка є досить консервативним. Якщо «Сила і честь» зуміє його мобілізувати, то в новий Парламент все-таки потрапить із результатом 5-6%. Цілком ймовірно, що «Сила і честь» буде в коаліції зі «Слугою народу», а Смешко стане прем'єром або спікером. Але є проблема з мажоритаркою, висуванці охоче йшли до партій розкручених, які вже одразу давали їм перевагу. Адже прості виборці голосуватимуть часто не за особистість, а за бренд, який висуванець представляє. З мажоритарних округів від партії «Сила і Честь» пройде невелика кількість народних обранців, в районі 6-7 людей. Іншою проблемою залишаються ще з президентських виборів соціологічні опитування, які недооцінюють або некоректно оцінюють рейтинг Смешка: як ще можна пояснити різницю у 4 відсотка на президентських виборах?

ГРОМАДЯНСЬКА ПОЗИЦІЯ

АНАТОЛІЙ ГРИЦЕНКО

Гриценко має більшу вагу в інформаційному полі, ніж у реальному житті. Як ми вже можемо переконатися за соціологічними опитуваннями, результат президентських виборів не може бути співмірним з парламентськими виборами. Висока впізнаваність Гриценка та його незалученість у державні структури протягом періоду 2014-2018 винесла його на 5 місце з 7% пропустивши вперед таких важковаговиків як: Порошенко, Тимошенко, Бойко й нестандартного Зеленського. З парламентськими виборами ситуація різоче інша. Гриценко не спирається на реальний електорат та не має діючих партійних структур. Електоральне поле Гриценка та інших кандидатів, які називають себе демократичними — достатньо обмежене. Також не сталось повторного об'єднання Садового з Гриценком, це відібрало в останнього можливість набрати ще пару відсотків. Скоріш за все це сталось через неможливість дійти згоди у формуванні спільного партійного списку. Не все можуть вирішити суто голови партій, тому що є занадто багато людей, з якими треба рахуватись та на думку яких слід зважати.

Розчаруванням для його прихильників на виборах став підбір кандидатів: тут нема відомих «нових облич», які б притягнули голоси, натомість є баласт у вигляді старих політиків, які при всіх їхніх регаліях не мають довіри населення. Відчайдушна агітаційна реклама Гриценка говорить лише сама за себе і є доповненням до тих 2%, які Гриценко ще має. Цього мало для подолання порогу у 5%. На мажоритарних округах «Громадянська позиція» має можливість провести до парламенту приблизно 5-8 представників. Також до Верховної Ради балотується син Анатолія Гриценка – Олексій, який є лідером Автомайдану. Олексій має всі шанси перемогти в 212 окрузі (Дарниця).

ЛЯШКО

РАДИКАЛЬНА ПАРТІЯ

Радикальна партія Олега Ляшка, яка після революції Гідності у 2014 році показала доволі хороший результат на виборах до Верховної Ради України, здобувши підтримку виборців у 7,44% (22 мандати), на цьогорічних виборах за соціологічними опитуваннями явно не у найкращому стані. За останніми рейтингами партія імовірно отримає 2,0-2,5%, що означає неможливість для неї зайняти місця в парламенті. Але чому Радикальна партія, після успішного 2014 року, сьогодні показує невтішні результати?

У 2014 році радикали своїм різким підйомом зацікавили спонсорів, які, в свою чергу, почали проштовхувати політсилу шляхом активного залучення у мас-медіа. Проте, з кожним роком спонсори все більше починають розуміти, що «вила вже не ті». Якщо 2014 рік був «бумом» для радикалів, то з часом рейтинг поступово опускався, у зв'язку з тим, що радикали виявились не такими вже й радикальними. Риторика їхнього лідера про вила та корів протягом довгого часу вже не сприймалась суспільством, як щось неординарне. Невміння партії швидко знайти правильний підхід до залучення уваги електорату, навіть будучи постійно на головних телеканалах країни, призвело до зупинки радикальної машини. За цим слідувало поступове скорочення фінансування, що в кінці і вилилось у різке зниження рейтингу партії, і як наслідок, Олег Ляшко почав просувати свою партію на парламентських виборах «з колін».

Одразу після обрання нового Президента України Володимира Зеленського, Олег Ляшко займає, де-факто, опозиційну позицію різко критикуючи діяльність новообраного президента. Лідер радикалів як єдиний конкурент Президента вбачав у цьому шанс підняти свої рейтинги, але суспільство це сприйняло як критику їхнього власного волевиявлення під час президентських виборів.

Іншим доволі цікавим фактором є вихід Ігоря Мосійчука з Радикальної партії, що став одним із найяскравіших фактів того, що партія не однастайна у своїй ідеології. На думку Олега Ляшка, Ігор Мосійчук асоціювався у людей з корупцією та хабарництвом, а також самовільно з'являвся на різних телеканалах, що негативно впливало на рейтинг радикалів. Тому через деякий час йому прийшла пропозиція покинути політсилу. Також Олег Ляшко додав, що опоненти могли вбачати можливість використання його для дискредитації на майбутніх виборах.

Також доволі вагомим, проте ще ніяк не прокоментованим зі сторони радикалів, чинником є погіршення відносин Олега Ляшка з менеджерами свого головного спонсора – Рінатом Ахметовим, що призвело до скорочення бюджету партії. Дзвіночком погіршення відносин став вихід голови виконавчого комітету Юрія Зінченка з партії. Сам Зінченко пов'язаний з бізнесом Ріната Ахметова, тому можна стверджувати, що оточення найбагатшої людини України більше не бачить в “Радикальній партії” конкурентності сучасним політсилам, тому акцентують увагу власного медіа на іншій політичній силі, а саме на “Опозиційному блоці”.

Тому, на нашу думку, рейтинг “Радикальної партії” може справді претендувати на відмітку у 2,0%. Як наслідок, Радикальна партія Олега Ляшка має великі шанси не потрапити до Верховної Ради XI скликання.

На рахунок мажоритарки, то тут ситуація теж не надто позитивна. 2014 рік у мажоритарних кругах виявився для радикалів невдалим, партія не отримала жодного депутата. Тому на цьогорічних виборах, у зв'язку з тим, що думка виборців розділилась між Заходом і Сходом («Голос», «Слуга народу», «Європейська солідарність» з одного боку та опозиціонери з іншого), кандидати від радикалів зможуть отримати підтримку, здебільшого, лише у сільськогосподарських районах. Політика лідера «Радикальної партії» акцентується саме на підтримці сильного українського села, а отже Центральна Україна є головним регіоном їхньої можливої підтримки. Тому наш прогноз – максимум 3 депутати по мажоритарці.

Волевиявлення цього літа нарешті порадувало правого виборця об'єднанням усіх націоналістичних сил. На початку червня було оголошено про злуку націоналістів з «Правого Сектору», «Нацкорпусу», «Дії», «ОУН» та «КУН» зі «Свободою». Тоді ж було оприлюднено і першу десятку виборчого списку політсили, куди увійшли доволі помітні для правого виборця особистості: Олег Тягнибок, Андрій Білецький, Дмитро Ярош, Руслан Кошулинський.

Втім, на нашу думку, навіть такий хід не забезпечить ВО «Свобода» потраплення до парламенту. Прогноз редакції «Ad Astra»: націоналістичний блок набере близько 2,4% голосів. Причинами такого невтішного результату можна назвати наступне:

- 1) Західноукраїнський електорат, як і, власне, усе українське суспільство захоплене ідеєю появи «нових облич» в українській політиці. Тому прямим конкурентом ВО «Свобода» на цих парламентських виборах є «Голос» Святослава Вакарчука, який забирає голоси у всіх «традиційних» (наскільки можна назвати традиційною будь-яку політичну партію в Україні) проукраїнських сил: від «ЄС» до «Громадянської позиції».
- 2) Можна доволі довго філософувати на тему причин непопулярності правої ідеології в Україні, але факт залишається фактом: соціалізм ще доволі міцно тримається в головах українського суспільства. А згідно з дослідженням VoxUkraine, яке було проведене на початку червня, абсолютна більшість навіть тих респондентів, що назвали себе «правими», в результаті опинилися у лівій частині політичного компасу.

3) Дерусифікація і антикомунізм, які були одними з «фішок» ВО «Свобода» протягом довгого часу її існування, під час каденції Парламенту VIII скликання доволі успішно втілювалися в життя з боку коаліції: мовні квоти на радіо та телебаченні, декомунізація, закон «Про мову». Через це партія втратила певну інноваційність в цьому напрямку.

4) Після подій Революції Гідності, «Свобода» загубилась у морі невизначеності. Останні 5 років в діяльності політичної сили можна відзначити хіба її аморфність, а також декілька скандалів, пов'язаних з фінансуванням і кадровою політикою. Звісно, цього не можна сказати про той же «Національний корпус», який майже постійно був на виду, але в той же час «НК», згідно з опитуванням КМІС, проведеним на початку передвиборчої кампанії, формує близько третини всіх голосів за «Свободу».

5) Окрім того, не слід забувати про фактор очільника політсили, на який орієнтується український електорат у своєму виборі. Для ВО «Свобода» його навряд чи можна занести собі в актив: Олег Тягнибок дещо дискредитував себе під час подій Революції Гідності, а протягом останніх 5 років майже не виходив з тіні.

Стосовно мажоритарки, то за словами Олега Тягнибока у «Свободи» є не менше 200 кандидатів на округи. Втім, ми передбачаємо не надто великий успіх політсили навіть на Західній Україні. Тому наш прогноз: 6 місць у Верховній Раді IX скликання, які займуть переважно медійні особистості чи лідери полісил.

ПОЛИТИЧЕСКАЯ ПАРТИЯ ОППОЗИЦИОННЫЙ БЛОК

Створена шляхом ребрендингу «Партії регіонів» та ще декілька місяців тому прохідна до Верховної Ради, партія наразі в жодному соціологічному опитуванні не набирає потрібних для проходження в український парламент п'яти відсотків.

Здавалося б, партія, що була єдиною дійсно опозиційною у Верховній Раді України VIII скликання, мала би подолати 5-відсотковий бар'єр, однак вирішальним ударом для неї став «розкол» серед українських «опозиціонерів». За часів перебування у складі ВРУ, «Опозиційний блок» встиг себе дискредитувати і втратити довіру свого електорату, тому зараз виборці на боці іншої «опозиційної» партії – «Опозиційної платформи – За життя», яка є більш перспективною силою. Також виборців відштовхує і внутрішня слабкість партії, і її не ідеологічне, а бізнесове наповнення, зав'язане на олігархові Рінатові Ахметові, що, зрештою, і стало однією з причин розколу блакитного опозиційного табору. Якщо посылатися на соціологічні опитування за останній місяць, то 3,8% – це найбільше, на що може розраховувати ця партія. На відміну від «Опозиційної платформи» та й інших «прохідних» партій, «Опозиційний блок» так і не представив чіткої програми. Він не спроможний «вирішувати» питання миру на Донбасі так, як це робить «ОПЗЖ». Тим паче, політична вага очільників «ОБ» – Новинського й Вілкула – мізерна, порівняно з лідерами «ОПЗЖ» – Медведчуком, Рабіновичем та Бойком. Таким чином, тут присутній і особистісний чинник, який грає величезну роль у прихильності виборців до «Слуги народу» та «Батьківщини». Виходом із такої ситуації могло би стати об'єднання «Блоку» із «Платформою», однак це вже не виявляється можливим. До того ж той факт, що Новинський та Колесніков балотуються за мажоритарною системою, доводить те, що навіть лідери своєї ж партії не вірять у її успіх. Однак, за мажоритарною системою в «Опозиційного блоку» є дуже непогані шанси. Найбільше електорату він візьме, звичайно, на Південному Сході, де зберігаються сильні опозиційні та дещо проросійські настрої. Також, успіх на мажоритарці забезпечить висока підтримка «Доверяй делам» Труханова-Кернеса.

Таким чином, не проходячи до Верховної Ради за пропорційною системою, «Опозиційний блок» може розраховувати на 15 мандатів для своїх окремих кандидатів за мажоритарною системою.

Ad Astra

adastra.icu

Ad_Astra_analytics

ADASTRA VOX

ua.adastra@gmail.com

Edited by Diana Nazaruk

ADASTRA ANALYTICS | 2019